

МАРТИН БОРУЛЯ

Комедія в 5 діях

ДІЄВІ ЛЮДЕ:

Мартин Боруля — багатий шляхтич, чиншовик.
Палажка — його жінка.
Марися — їх дочка.
Степан — син їх, канцелярист земського суда.
Гервасій Гуляницький — багатий шляхтич, чиншовик.
Микола — його син, парубок.
Протасій Пеньонжка } чиновники.
Матвій Дульський }
Націєвський — регістратор з ратуші.
Трандалев — повірений.
Омелько } наймити Боруліні.
Трохим }
Гості.

ДІЯ ПЕРША

Кімната в хаті Мартина Борулі. Двері прямо і друкі з правого боку. Грубка з лежанкою. Дерев'яні стільці, канапка і стіл, покритий білою скатеркою.

ЯВА I

За столом сидять Трандалев, а з бокових дверей виходить Боруля з бумагою в руках.

Боруля. Натє, читайте! *(Дає бумагу.)* Читайте відціля.

Трандалев *(чита)*. По вислушанні всіх вищеізложенних обстоятельств і на основанні представлених до-

себя, причом в руках остался значительный пучок волос, імеющийся при деле как вещественное доказательство; но, прінімая во вніманіє, что прі етом действіи тяжестью тела Горбенка і сам Щербина бил повергнут на землю, то прізнать обіду обоюдною!.. Це було перве моє діло, я апелював, і уголовна палата одмінила... І по вашому ділу одмінить — не журіться... Ітак, виходить, по ділу об обіді апеляція?

Мартин. Апеляція! То так апеляцію напишіть, щоб у Красовського у носі закрутило, щоб йому свербіло!.. Я грошей не пожалію, аби мені Красовського у острог посадить.

Трандалев. О, не я буду, — ми йому докажемо! Всі ходи знаю, вже мені прошенія не вернуть за неформенное написаніє, ні! Як напишу, то прямо точная копія з форми — усе по пунктах.

Мартин. І скажіть, що буде коштувать?

Трандалев. Стрічний іск... і апеляція... *(Набік.)* Як би не продешевить! *(До Мартина.)* Щоб і для вас не було обидно... з бумагою... сто рублів, а непредвiденніє расходи на ваш кошт.

Мартин. Дам сто двадцять! Тільки ж і накрутiть йому, щоб нюхав, чхав, щоб... усі закони виставте!

Входе Омелько.

Омелько. Коні їх готові, фурман послав мене сказать, що той...

Мартин. Скажи там, щоб дали на дорогу дві мірки вівса — ну, чого очі вивалив?

Омелько *(іде)*. Ніколи він тобі не дасть договорить. *(Пішов)*

Трандалев. Я б вам і не казав... знаю, що від вас будлі-коли получиш... та... здержався...

Мартин. Гроші? За цим діло не стане — я зараз! *(Пішов у бокові двері.)*

ЯВА II

Трандалев *(сам)*. Добре діло це повіреннiчество, ей-богу! Другого такого прибільного не знайдеш. А поки-то